

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1640

av Emanuel Öz (S)

Korruption i utlandet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att kriminalisera korruption i utlandet och anpassa svensk lagstiftning till att omfatta kriminaliseringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svenska företag är stora aktörer på den internationella marknaden där alltför många svenska företag ingår affärssuppörelser med företag och stater internationellt. Det svenska näringslivet är till stor del beroende av export av varor och tjänster. Sverige anses generellt sett ha låg korruption och stort förtroende. Svenska företag försöker vara rena hemma i Sverige och följa lagar och regler. Men när dessa företag åker utomlands för att träffa affärssuppörelser ändras spelreglerna beroende på i vilket land affärerna görs. Utomlands är det inte ovanligt att korruption förekommer i syfte att få till stånd en affärssuppörelse. Detta har dessvärre blivit vanligt förekommande i dagens hårda affärsvärld där konkurrensen om affärsavtal är hård och där många företag från olika delar av världen tar till nödvändiga om än olagliga medel för att vinna en affärssuppörelse. Även svenska företag har tyvärr förekommit i korruptionshärvar till följd av att man har anpassat sig till det affärsklimat som råder i det specifika land där affären görs.

Det är oftast individer som representerar företagen som på något eller några av de olika tillvägagångssätt som finns mutar representanter från det företag eller den statliga institution som är köpare av varan eller tjänsten. Korruption förekommer oftast i stora affärssuppörelser då det är mer ekonomiskt lukrativt som exempelvis stora byggkontrakt, inom försvaret, olja och gas, bilindustrin, transport, medicin, telekommunikation m m. Som exempel på svensk korruptionshärva utomlands kan nämnas Telia Soneras fall i Azerbajdzjan.

Detta är ett stort problem då utvecklingen inom internationell handel är på väg åt fel håll. I syfte att komma till rätta med denna problematik och de olagliga metoder som förekommer vore det lämpligt att kriminalisera korruption som svenska företag och

representanter för svenska företag begår i utlandet. Om denna sorts korruption blir brottslig och medför straff som idag förekommer i brottsbalken avseende mutbrott i Sverige skulle detta ha en avskräckande effekt och få fler aktörer inom affärsmarknaden att tillämpa lagliga metoder. Straffet mot personer som begår mutbrott i utlandet bör motsvara de lagbestämmelser som idag finns reglerade i brottsbalken. Straffet mot företag bör bli höga böter om miljonbelopp. I dagsläget får företagen låga böter om ca 1,1 miljon € vilket knappast har någon avskräckande effekt. Om ett företag genomför en affär som för företaget är värd 15 miljoner € så tar företaget risken så straffbeloppet är relativt lågt och affären fortfarande blir lönsam. Bötesbeloppet ska därför vara högt och kännbart för det företag som skaffat sig ett affärskontrakt genom korruption.

Sverige är dessutom medlem i OECD och konventionen om att bekämpa korruption, och Sverige har därigenom förbundit sig att förebygga mutbrott. En förutsättning för att ingå i konventionen är att så långt som möjligt bygga upp försvar för korruption. Det är upp till varje medlemsland att stifta lagar kring detta. Om lagreglering inte sker är det det utländska landets lagar som gäller och de lagarna avseende mutbrott kan se annorlunda ut. Det är i dagsläget svårt att åtala personer i Sverige för mutbrott som begåtts i utlandet trots att bevisning föreligger.

Att kriminalisera mutbrott som begås utomlands är en komplicerad juridisk fråga, men den är genomförbar. Det är bara att titta på länder som exempelvis Kanada som har kriminaliserat mutbrott som sker utomlands.

Emanuel Öz (S)